

VIRIKE

NRO 5/17
Joulu

40. vuosikerta

Pekeman Työntekijät ry
Teollisuusliitto os. 420

Teollisuusliitto, osasto 420

Ammattiosaston syyskokouksella (kuva) ei ollut vaikeutta valita puheenjohtaja **Jukka Saarijärvi** toiselle kaudelle. Suuremmilla yllätyksittä ja ripeästi sujuivat muutkin valinnat, joita uuden hallituksen järjestäytymiskokous täydentää ennen joulua. Valitun hallituksen kokoonpano keskiaukeamalla.

TEAM -ammattiliiton päätettyä fuusioitua kahden muun teollisuusliiton; Metalli- ja Puuliiton kanssa, oli syyskokouksen tehtävänä hyväksyä perustetun Teollisuusliitto ry:n säännöt ja päättää liittymisestä siihen. Näin ammattiosaston jäsenet kuuluessaan Pekeman Työntekijöihin, ovat vastaisuudessa järjestäytyneet uuteen 230 000 jäsenen SAK:laiseen liittoon, jonka

yli 700 ammattiosastoa kattavat kolme neljäsosaa maamme vienniteollisuudesta. Vaihtoehtoja ei ollut ja Pekeman Työntekijät ry:n uusi osastonumero on 420.

Teollisuusliiton toiminnan on luvattu olevan tehokkaampaa kuin edeltäjänsä TEAMin. Samaa perustelua kuultiin vuonna 2009 ja sitä ennen TEAMin ollessa perusteilla Kemianliiton jälkeen.

TEAMin kalkkiviivoilla neuvottelema ja kikyn osalta neuvottelematta jättämä tes ei ollut edes välttävä. Hyväksymisprosessissa **Riku Aallon** johtama Teollisuusliitto paljasti kyntensä jo ennen aloittamistaan. Kynnet ojentuivat jäsenistöä vastaan ja sopimus vetää sanattomaksi. Pääluottamusmies kuvailee sitä alustavasti palstallaan sivulla neljä.

NRO 5/17
40. vuosikerta
15.12.2017

Julkaisija:

Pekeman
Työntekijät ry
PL 330
06101 Porvoo
www.pekemantyyntekijat.fi

Päätoimittaja:
Jukka Saarijärvi
050 3794359

Toimitussihteeri:
Hannu Lindqvist
(09) 3949 3415
050 379 4088
Olef.-tuotanto v. 5
e-mail:
hannu.lindqvist@
borealisgroup.com

Muu toimitus:

Elof Juselius
(09) 3949 3023
050 379 4521

Pasi Mäntysaari
(09) 3949 3048
050 379 4050

Esa Karppinen
050 379 4142

Esa Vainonen
(09) 3949 3452

Painopaikka:
tt-urex
Porvoo

Seuraava Virike ilmestyy viikolla 7. Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on oltava toimitussihteerillä 8. helmikuuta mennessä.

KIRJOITTELE!

Joulukuun tilaisuuksia

Ammattiosaston pikkujouluristeilyllä 2.-3.12. Europa – aluksella risteilyohjelman lomassa päästiin jouluruokailun makuun. Virkeimmät 53 osallistujasta tutustuivat aamutuimaan Tallinnan joulutunnelmaankin.

Vuoden toinen ts-yhteistyöpäivä pidettiin 7.12. Porvoossa Brasserie L'amour:n kokoustiloissa. Paikalla oli 34 osanottajaa. Tilaisuudessa oli esillä muun muassa asiaa kemikaaleista, altistumisista, seisokin toteutuma ja ryhmätöiden kautta ideointia vuodelle 2018.

Toisen vuosipuoliskon yt-tilaisuus järjestettiin Haikossa 8.12. Saatiin läpileikkaus Borealisen Porvoon vuodesta, vähän tulevaisuudestakin ja henkilöstön puheenvuoron piti ylempien Kalle Kallio.

Puheenjohtajan pääkirjoitus:

Jukka Saarijärvi

Teollisuusliiton tes-teatteri

Kulunut vuosi pitää sisällään BPOY:n toimitusjohtajan vaihdoksen ja suurimpina hankkeina kalliosäiliön käyttöönoton sekä suurseisokin. Tietenkin näin suuressa yhtiössä on kuluneen vuoden aikana tapahtunut paljon muutakin, mutta en lähde niitä erittelemään. Toimitusjohtajan vaihdon merkitystä on vielä aikaista arvioida mutta todennäköisesti asiat ei paljon muutu koska tuloista tekevää konseptia ei yleensä juuri muuteta.

Kallioon louhittu säiliö on ilmeisesti ollut hyvin onnistunut ratkaisu. Siitä ei ole ihmeemmin uutisoitu käyttöönoton jälkeen, enkä asiaa tunne, mutta ei kai siellä paljon ole liikkuvia osia?

Suurseisokki oli suuri menestys, jos on uskominen Borenaa. Näin varmaan olikin kustannusten ja aika-tilojen osalta, mutta laitosten käynnistäminen ja tuotteiden spekkiin saattaminen olisi varmaan voinut sujua paremmin. Näihin asioihin vaikutti suuresti henkilöstö, joka urakoituaan seisokissa ei joko jaksanut tai ylityömaksimien myötä ei ollut enää mahdollisuutta antaa parasta työpanosta yhtiön käyttöön. Nyt on osalta työntekijöistä vuosityöaika jo täynnä, mikä myös vaikeuttaa normaalia operointia koska vuoromiehitystä pitää miettiä uudella tavalla.

Työehtosopimus on myös saatu aikaiseksi, joskaan ei meidän toivomalla tavalla. Kiky säilyy ja tes-korotuksen toteutuma on epävarma, koska työnantajan ääni kuuluu vahvana %-jaossa. Uskoisin, että Juice purkaa tätä asiaa paremmin. En malta olla puuttumatta sopimistyyliin, joka oli enemmänkin käärmeeen ajamista pyssyn piippuun. Paljon mediassa aikaisemmin spekuloitu ajatus, että sopimuskierrökselle lähdetäisiin ventialojen avauksella, muuttuikin sanelupolitiikaksi. Ei ollut hyvä pelinavaus suurliitolta.

Nyt jäsenistön pettymys purkautuu liitosta eroamispuheilla. Totean vain tähän, että ilman yhtenäistä kenttää olemme kohta tilanteessa, jossa työnantajat toteuttavat jo kaupan aloilta tuttua 0-tuntisopimusta tai mitä tahansa heille edullisempaa työehtosopimusta, koska tämä nyt vaan on tätä jatkuvaa taistelua elintilasta. Vai luuletteko työnantajaliittojen pitävän lakimiesarmeijaa palkkalistoillaan vain sen takia että se näyttää hyvältä?

Lopuksi tarina nuoruusvuosilta: Olin käymässä kotikyläni automaalaamossa ja paikalla olivat omistajaveljekset Kari ja Pertti sekä myös lisäksi Pekka, josta tuli myöhemmin kunnan palopäällikkö. Ovi kävi ja sisään saapui Leuka-Luke. Nimi johtui hänen voimakkaasti muotoutuneesta leuastaan, joka muistutti suuresti NHL pelaajien vastaavaa ja joka aikaansaadaan kohtuullisella määrällä kasvuhormoneja ja muita mömmöjä. Luken silmiinpistävin piirre oli uusi häikäisevä hymy, joka kirvoitti seuraavan keskustelun: Pekka: - Perkele, jätkällä on uudet hampaat. Luken hymy vain laajeni, johon Pertti: - Paljonko maksoi? Luke vastasi: - 1200 mk, johon taas Pekka että: - Perkele, eikö siihen rahaan saanut sopivia.

No, tämä oli avaus totisempaan asiaan, joka koskee yhtiön huolenpitosopimusta, jonka toimivuudesta ei ole hyvää sanottavaa koska vastuun siirtäminen vakuumityhtiölle tapaturman hoidon suhteen ei aina toimi hyvin. Kuten työkaverin hammas, asia on mennyt varmaan ylläkerrotulla tavalla, että määrittelyvaiheessa uudet legot oli muuttuneet dubloiksi, eivätkä sovi suuhun, kun en niitä ole hänen suussaan havainnut.

Hyvää Joulua!

Jukka

www.pekemantyyntekijat.fi

Pääläluottamusmiehen palsta:

Ison Teollisuusliiton tes

Elof Juselius

Faktaa on että uusi liitto on tosiasiassa, kuulumme 230 000 nupin suurliittoon; Teollisuusliittoon. Tähän mentiin kuulemma kun Suomessa ei pienet liitot pärjää, pieni jäsenmäärä ei pysty liiton toimintaa ylläpitämään nykyisillä jäsenmaksuillaan.

Tampereella pidetyillä kolmi-päiväsillä liittopäivillä oli koolla aivan täynnä olleessa Tampere-talossa yli 700 kutsuttua erilaista edustajaa todistamassa ja päättämässä uuden liiton syntymää. Voisi lainata tunnetun urheiluselostajan sanoja 'oli suuren urheilujuhlan tuntua'. Valittiin uuteen liittoon puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, hallitus, valtuuston jäsenet, ja näille varajäsenet, ja kaikki muu asiaan kuuluva. Kilpilahden edustus jäi varsin laihaksi, hallituksen jäsenenä jatkaa naapuri PÖT:istä Sami Ryyänen ja valtuustoon Einari Grönberg valittiin varajäseneksi.

Kokouksessa esiteltiin uuden liiton strategiaa, vuoden 2018 toiminta ja talous. Käytiin myös läpi liittokokouksen toiminnan painopisteet. Nämä ovat kaiken kaikkiaan varsin iso ja kattava paketti johon palaan myöhemmin. Kaiken kaikkiaan hyvin järjestetty, hyvin valmisteltu ja hyvin läpi viety kokous. Lopuksi kaikki pitivät toisiaan käsistä kiinni ja laulettiin joku tunnettu työväenlaulu, jonka sanoja en enää muista. Että joo ja moro...

Työehtosopimus

Sen verran käy edelleen tunteet kuumana siitä miten työehtosopimus tällä kierroksella syntyi, että on parempi että en tässä lehdessä nyt avaa asiaa siltä osin sen enempää. Palaan asiaan sopivan ajan päästä ja kerron omalle välle miten tässä sitten näin kävi. Totean että kun neuvottelutulos saavutettiin, tes:in tekstiosa ei muuttunut siitä miten se alun perin neuvottelutuloksessa oli sovittu, eikä palkankorotuksiin osalta muutoksia sitten saatu. Kylillä puhutaan että neuvotteluosapuolilla olisi samat saunavuorot, no tiedä häntä... aika samanlaiset jutut kyllä on molemmin puolin.

Palkankorotuksien osalta neuvottelut jatkuvat tästä eteenpäin paikallisesti, ja alkavat viikolla 50. Vuonna 2018 palkkoja korotetaan 1,6 %. Ellei muusta toteutustavasta päästä sopimukseen, korotuksesta 1,2 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,4 % työnantajan päättämällä tavalla. Vuonna 2019 palkkoja korotetaan 1,6 % suuruisella korotuksella. Ellei muusta toteutustavasta päästä sopimukseen, korotuksesta 1,0 % kohdennetaan yleiskorotuksena ja 0,6 % työnantajan päättämällä tavalla.

Palkankorotuksien on tarkoitus astua voimaan tulevana vuonna 1.2.2018 ja seuraavana vuonna 1.2.2019 jos ei toisin paikallisesti sovita. Miten sitten paikallisesti päästään sopimukseen, kun työntajien Kemianteollisuus pyrkii olemaan vahvasti mukana päättämässä ja hämmentämässä palkankorotuksien jakoa. Niin kuin aikaisemmin mainitsin, taitavat viedä Borealista kun pässi narussa, mielenkiintoiset "paikalliset" neuvottelut tulossa.

Noin yleensä vuosi on ollut varsin kiireinen. Liittofuusio ja työehtosopimuskierron ovat työllistäneet tänä vuonna, joten minua ei kovin useasti ole nähty kentällä, asiaan tulee korjaus kunhan palkkaratkaisu saadaan loppuun vietyä.

Kaikesta huolimatta toivotan kaikille rauhallista joulunaikaa ja hyvää uutta vuotta!

Terveisin Juice

Helsingin Sanomatkin huomioi Teollisuusliiton sopimuksen

Työsuojeluvaltuutetun palsta

Pasi Mäntysaari

Jaksaminen

Sana ”jaksaminen” on kaikunut korviini tämän vuoden seisokin jälkeen melkein päivittäin. Sen maininneet henkilöt ovat todenneet työyhteisössään vallinneen tilanteen ja huoli kanssaihmisestä on ollut ilmeinen. Mikä on johtanut siihen, että henkilöstöä on rasitettu yli tason, jossa koetellaan jo sairastumisen rajoja? Tietoisuus yli normaalien vuosityöaikojen menevästä työn määrästä poikkeuksellisenä vuonna ei tullut yllätyksenä. Ei ole korreksia etsiä syyllistä, mutta työajan seuranta on ”mädännyt” pahimman kerran. Vastuullisuus henkilöstön työhyvinvoinnista työajan osalta on kangerrellut todella paljon. Tämän vuoden ylityölistaukset ovat 16 vuotta kestäneen toimikauteni ajalta korkeimmat. Joillakin se on johtanut jopa tilanteeseen, jossa henkilö ei voi tehdä tuntiakaan töitä loppuvuonna. Onneksi lain kautta velvoitetaan lepo, jotta henkilökohtainen jaksaminen edes jollain lailla turvattaisiin. Kun puhutaan jaksamisesta, tulee muistaa, että se on aina henkilökohtainen ja sen analysointi ulkopuolisen silmin voi olla vaikeaa. Mikä pahinta, psyykkiset tai fyysiset seuraukset voivat näkyä vasta pidemmän ajan kuluessa. Toivottavaa on, että jatkossa ”päälystöt” olisi fiksumpi oppiakseen menneistä ja muuttaisi toimintatapaansa. Tätähän meille

henkilöstöllekin ”toitotetaan”. Puuttuminen on välittämistä.

Aika kuluu

Työsuojeluvaltuutetut on jälleen valittu. Kiitän saamastani mahdollisuudesta ja luottamuksesta jatkaa seuraavat kaksi vuotta työntekijöiden työsuojeluvaltuuttuna. Olen toiminut 16 vuotta kyseisessä pestissä ja toivon, että kokemukseni sekä persoonani tuottaisi yhä lisäarvoa koko henkilöstölle. Vietin alkuvuonna 60-vuotissyntymäpäivää ja marraskuussa minut kukitettiin 40 vuoden työajastani Borealiksella.

Se on pitkä aika ja minulta onkin kysytty usein, miten työpaikka on muuttunut tänä aikana. Ensimmäisenä olen yleensä aina vastannut, että turvallisuussaralla olemme muuttuneet todella radikaalisti. Työskentely eteeniläitoksella vuonna 1977 oli todella erilaista kuin tänä päivänä, niin kemikaalien huomioimisen kuin niiltä suojautumisen osalta. Tuolloin olin nuorimmasta päästä henkilöstöä, joten minulla oli pitkä taival oppimisen kautta päästä sisään kemikaaliprosessin sielun syövereihin. Kunhan ensin opin mihin suuntaan venttiili aukeaa ja mihin sulkeutuu, niin homma alkoi pikkuhiljaa luonnistua hyvien kaverien opastuksella. Porukkamäärä on vähentynyt noista ajoista ja yksilönä hoidetaan tänä päivänä laajempia työ-

kokonaisuuksia. Kehitys noista ajoista on ollut nopeaa ja nyt on paljon haasteita vanhenevien laitoksien osalta. Täytyy myöntää, ettei energia ja ympäristö olleet aikoinaan niinkään merkittävässä asemassa. Onneksi sillä saralla on edistytty.

Henkilökohtaisiin tunteisiin on vuosien aikana vaikuttanut monen kanssatoverin vahingoittuminen tapaturman seurauksena ja ajan saatossa on moni kaveri myös jättänyt maallisen seurakunnan. Elämme uudistumisen aikaa ja digitalisointi ajan hengen myötä luo uudenlaisia mahdollisuuksia. Toivottavasti kiinnostus kemianteollisuuden työpaikkoja kohtaan houkuttelee jatkossakin nuoria, kuten minuakin aikoinaan.

Vuosi 2017

Tämä vuosi on huipentunut jokaisella suomalaisella 100-vuotiaan Suomen itsenäisyyden juhlarisuuksiin. Saamme jokainen olla kiitollisia sananvapaudestamme ja mahdollisuudestamme tehdä omia valintoja. Ei pidä tuijottaa liikaa taaksepäin, tulevaisuuteen eikä elää vain unelmissa. Eläkäämme tässä hetkessä ja nauttikaamme jokaisesta elämämme askeleesta.

Turvallista Joulun aikaa ja alkavaa vuotta 2018!

t. Pasi

Syyskokous

Kokous pidettiin 30. lokakuuta. Samana päivänä oli kuultu uutinen tulevasta työehtosopimuksesta, joka silloisen TEAM-liiton johdossa hyväksyttiin. Sopimusta puntaroihin kokouksen päätteeksi niillä tiedoilla, joita oli käytettävissä. Edes KIKYä ei ollut hoidettu pois sen alta. TEAMin johto ei ollut yksimielinen sopimuksen hyväksyttävyydestä ja ammattiosaston hallitus toimitti marraskuussa liitolle kannanoton sitä vastaan (sivulla 7). Pekemalaisten lisäksi kenttä laajalti vastusti sopimusta, mutta kehiin astumassa oleva Teollisuusliitto ilmoitti sopimuksen olevan voimassa. Täten ei aloittavan liiton suuntaa näyttävästä sopimuspotenssista saatu kovinkaan mairittelevaa kuvaa.

HLT

Puheenjohtaja Jukka Saarijärven tehtävä syyskokouksen päätöksellä oli allekirjoittaa Teollisuusliittoon liittyminen

Kymmenen vuotta Borealisen perustamiseen asti pääluottamusmiehenä toimineelle Kari Koistiselle ojennettiin yhdistyksen pöytästandaari eli viiri numero 56

Ammattiosaston hallitus 2018

Puheenjohtaja Jukka Saarijärvi

Varsinaiset jäsenet:

Jörgen Backman
Reijo Hurskainen
Esa Karppinen
Harri Kortelainen
Antero Kääriäinen
Juho Lintula
Ilmari Lohenoja
Pasi Mäntysaari
Keijo Pulkkinen
Esa Vainonen

Varajäsenet valitsemisjärjestyksessä:

Hannu Lindqvist
Jari Voutilainen
Elof Juselius
Santtu Salo
Petri Karhu
Hannu Koivisto
Jussi Mäenpää
Mika Lumme
Petri Taanila

Työsuojeluvaltuutetut kaudelle 2018–2019

Työntekijöiden työsuojeluvaltuutetuksi on ilman vaalia valittu Pasi Mäntysaari.

1. varatyösuojeluvaltuutetuksi on valittu Keijo Pulkkinen ja
2. varatyösuojeluvaltuutetuksi Mika Martikainen.

Työsuojeluasiamiesten valinta on meneillään.

Työsuojelutoimikunnan jäsenet valitaan esitettyjen ehdokkaiden joukosta.

Pekeman Työntekijät ry:n kannanotto 16.11.2017:

TEAM-liiton hallituksen puheenjohtaja Heli Puura

Pekeman Työntekijät ry:n hallitus ja ammattiosaston jäsenet ovat erittäin pettyneitä liiton suhtautumiseen kilpailukyky sopimuksen jatkumiseen ja työehtosopimuksen neuvottelutulokseen.

Tes-neuvottelutuloksen kestiosuudessa on paljon työntekijöitä koskevia heikennyksiä.

Osaston mielestä ei ole riittävästi paneuduttu tes-tekstisisältöön huomioiden jäsenistön tarpeet.

Todettiin myös, että liiton neuvottelijat

eivät ole riittävästi huomioineet tes-jaoston ja pääluottamusmiespäivien osanottajien mielipiteitä, koskien kilpailukyky sopimusta ja palkankorotuksia. Neuvottelutuloksen alikirjoitus tapahtui ilman kentän edustajien mielipidettä.

Neuvottelutuloksen johdosta olemme ammattiosastona todella huolissamme jäsenistöltä tullessiin mielipiteisiin erota liitosta ja ammattiosastomme jäsenyydestä.

Ammattiosastona vaadimme, että neuvottelutulosta ei hyväksytä.

Kiky

En malta olla kirjoittamatta aiheesta KIKY, kun tuo melkein joka päivä kaivelee ja kentältä kantautuu viestejä miten se hier-tää ja ärsyttää. Ihmetellään mikä merkitys ja hyöty Borealikselle voi sopimuksesta olla? Ei mielest-äni mitään konkreettista, ei edes mitään rahallista merkitystä, ei ainakaan puhuta semmoisista summista millä olisi jotain mer- kitystä. Kiky ei vaan ole meidän juttu, se kalvaa uskottavuutta. Käsky taitaa tulla EK:lta, kuka tätä firmaa johtaa... Todellisu- dessa tällä koko hössötyksellä ha- lutaan Sipilän hallituksen ja EK:n taholta kyykyttää ja köyhdyttää työtä tekevää Suomen kansaa, siirtää rahaa rikkaiden omista- jien ja bonuksien saajien taskuun. Vanha sanonta kuuluu, köyhä duunari on nöyrä.

Ei ole ahneudella rajoja per- kele, olen toistanut moneen ker- taan. Luulisi jo rikkaitten kerän- neen tämän hallituksen aikana tarpeeksi rahaa mutta ei tunnu mikään riittävän. Vasta käydyissä tes-neuvotteluissa siirrettiin ki- kyn voimassaoloaika 2019 lop- puun. Liiton neuvottelijoiden mukaan ei mahtanut mitään, ol- tais jouduttu tappelemaan. Vuosi sitten, kun maan hallitus mei- dät pakkolailla ”pakotti kikyyn”, kuultiin samat sanat, olisi jou- duttu tappelemaan. Silloin sen- tään käytiin pääkaupungissa mie- lenosoituksessa. Vähän on jutut muuttunut matkalla, kuulemma 2019 kyllä vaikka tapellaan, mutta kiky lähtee. Millä hinnalla sitten tuo alun perin kustannus- neutraali kiky lähtee, jos lähtee, jää nähtäväksi. Mutta pitää muis- taa että aina tässäkin maassa on

jouduttu oikeuksistamme tappe- lemaan, ei mikään ilmaiseksi ole tullut, eikä tule.

Ihan tuoretta kiky-juttua näh- tiin tv:ssä ihan joku viikko sitten ja luettiin lehdissä. Suorassa lä- hetyksessä ministeri väitti pos- ket punaisina, että hallitus ei ole vaikuttanut kikyyn syntyyn, vaan ammattijärjestöt ovat sen sopi- neet. Totta toinen puoli. Halli- tus pakotti kikyyn uhkailemalla erilaisilla pakkolailla. Valehteli

silmät suurina myös, että eivät määränneet julkiselle sektorille vähän extra kikyä, -30 % loma- rahoista, vaikka jopa EK:n enti- nen johtaja myönsi että tällainen käsky hallitukselta tuli. Vieläpä samalta ministeriltä. Ho’hoijaa, tuntuu, että tässä maassa saa va- lehdellä kuinka paljon vaan.

Ohessa hallituksen kiristyslista vuodelta 2016.

Juice

Pakkolait vai KIKY-sopimus?

Pakkolait

- Lomien leikkaus 8 pv
 - Enintään 30 pv
- Lomarahakatoksi 35%
- 2 arkipyhää työpäiviksi
- Sairausajan palkan alennus
 - 1. pv 0%, 2-9 pv 80%,
- Sotu-maksun alennus vain yrityksille (vrt. julkinen)
- Paikallinen sopiminen lailla
 - Ei LM-edellytystä
- Aikuiskoulutustuki -50%
- 1,5 mrd leikkaukset
 - Työttömyysturva, vuorotteluvapaan poisto, lapsilisät, jne.
- Ei kolmikantavalmistelua

KIKY-sopimus

- Ei leikata lomia
- 30% leikkaus julkisella sektorilla nykytasosta määräajaksi, 2017-2019
- 24t lisää vuotuisen työaikaan
- Ei sairausajan palkanalennusta
- Eläke- ja tyött.vakuutusmaksujen korotus tt-puolelle
- Sotu-maksun alennus kaikille työnantajille
- Paikallinen sopiminen tes- pohjalta, LM-edellytys
- Aikuiskoulutustuki -15%
- Ei lisäleikkauksia
- Kolmikantavalmistelua

Aatteelliset vastaan aateliset

Sarjassa käsitellään asioita, jotka ovat tietyssä mitassa tabuja. Tässä osassa esiintyvien lukujen takana on ekonomi Esko Seppäsen viime vuonna julkaistu tietoteos ”Mistä Suomi vaikenee”. Esko Seppänen oli toimittajauransa jälkeen 10 vuotta kansanedustajana ja 14

vuotta europarlamenttikkona. Hän on julkaissut noin 30 yhteiskunnan epäkohtia ruotivaa kirjaa käyttäen hyväksi laajaa yhteiskuntakokemustaan, talouksperitiisiä ja oikeudenmukaisuuden aatetta. Seppänen on saanut kahdesti tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon.

Aatteelliset vastaan aateliset, osa 4:

Maksumies tulee pohjolasta

Jo vuodelta 1984 perua oleva Britannian EU-maksujen alennus ei ole tainnut esiintyä EUn kannattajien otsikoissa. Margaret Thatcherin jyräämä massiivinen alennus vähäosaisille englantilaisille ei kantanut tähän päivään, vaan nyt on saarivaltio pistämässä kattiloita jakoon. Jäsenmaksuhistoriaa ajatellen täytyy todellakin toivoa, ettei hanke peruunnu, jota joillakin tahoilla kylläkin on pidetty todennäköisenä. On hyvin mahdollista, että GB käyttää opportunistisesti tilannetta hyväksien lisäetuja saadakseen ja kevääseen mennessä jo painostaa komissiota uuteen bargainiin.

Britannian alennus on taattu vuoteen 2020 saakka. Juttuhan tahtoo olla siten, että joku ne alennukset maksaa. Suomi on puolestaan kunnostautunut sillä puolella ja maksanut kolmatta miljardia nimenomaan Britannian puolesta. Britannia ei jäänyt ainoaksi alennuslipulla ajelijaksi siinä mielessä, että oli joukko EU-valtioita, jotka jurputtivat maksuperusteistaan ja saivat aikansa kantapäätä permantoon hakattuaan 75 prosentin alennuksen brittien osuuden maksamisesta. Saksan, Hollannin, Ruotsin ja Itävallan alennus jatkuu edelleen vuoteen 2020, tai Britannian eroon asti. Suomi maksaa myös niiden osuutta, joka mukaan lukien Britannian saama alennus on tullut mak-

samaan Suomen veronmaksajille noin kolme miljardia euroa normaalien jäsenmaksujen lisäksi.

On vielä esimerkkejä muunlaisista alennuksista: Hollanti säästää maksuissaan noin 700 miljoonaa vuosittain, Ruotsikin lähes 200 miljoonaa ja Tanska 130 miljoonaa, sekä Itävalta pienemmän summan. Arvonlisäveropohjaan perustuvista maksuista Saksa, Hollanti ja Ruotsi maksavat vain puolet Suomen maksamasta 0,3 %:sta. Mitä muuta, vain Brysselin herra tietää!

Britannian jäsenmaksu olisi ollut valtava ja EUn talouskin sen jälkeen kunnossa, mutta alennukseksi alusta alkaen tuli 66 % jäsenmaksujen ja jäsenmaksupalautusten erotuksesta. Se, millä britit onnistuivat perustelemaan alennuksensa, perustui valtion itse maksamien maataloustukien määrän pienuuteen. Saaren oma maatalous oli mallasohraa lukuun ottamatta keittiöpuutarhojen tasolla, koska pääosa sen maataloustuotteista oli totuttu tuomaan entisistä siirtomaista ja muista halpamaista huomattavasti alle EUn hintatason.

Suomi jäsenyysneuvotteluissa ja sen jälkeen on pyrkinyt pitämään kiinni oikeudestaan maksaa maataloustukia itse sen lisäksi, mitä EU maksaa. Jos niissä olisi menty alas, olisi välttytty muiden maiden kustannusten maksulta. Tukien hinta-

lappu on lopulta paljon suurempi, kuin Suomen viljelijöiden saamat korvaukset. Maaseudun elinkelpoisuuden parantamiseen pitäisi keksiä muita keinoja. Systeemi on mätä ja niin kauan, kuin tukia vuotaa Wahlrooseille, erittäin mätä.

Tuet ovat Suomelle huomattavasti suurempi kuluerä kuin nettojäsenmaksu. Lähtökohta oli vuoden 1994 jäsenyysneuvottelut, joissa Suomi limbosi kirkkaasti, koska EUhun piti päästä hinnalla millä hyvänsä. Ranska on ainoa valtio EUssa, joka maksaa viljelijöille enemmän maataloustukia kuin Suomi. Vuoden 2014 tilastossa Ranska maksoi omia maataloustukiaan 1166, Suomi 1033, Saksa 1019 miljoonaa ja muut maat alle miljardin. Ruotsi maksoi niitä 31 miljoonaa. Laskettaessa bruttokansantuloon perustuvat jäsenmaksut ja maataloustuet, on Suomi suhteellisesti laskien EUn suurin nettomaksaja.

Vuoden 2016 budjetoitu tukimäärä oli 972 meur omia ja 766 meur EU-tukia. EUn vuodessa maksama maataloustuki on kuitenkin 60 miljardia. Ilman kansallisia tukia Suomi menettäisi osin oman maataloutensa, mutta enemmän kuin pohjoisesta sijainnista EUn kalleus kansallemme johtuu neuvottelijois- tamme. Viimeiset heistä ovat olleet Matti Vanhanen ja Jyrki Katainen.

Hannu Lindqvist

Rikosluntoisen vaarallinen työ

Valtameritankkerin kyljestä sinkoutuu polttoleikkauksen tulivana roskaiseen, äärimmäisen saastuneeseen meriveteen Bengalinlahden pohjoisrannalla. Palavan maalin savu on mustaa, mutta kipinäsuihku ilakoi kunnes sukeltaa sihisten harmaana vellovaan suolaiseen nesteeseen. Tankkerin uumenissa ryömii noen, öljyn ja lian mustamia mistään valittamattomia työläisiä, jotka ovat saapuneet Bangladeshin pohjoisosien köyhimmistä maakunnista huikean palkan houkuttamina. Enimmillään lähes 200 takaa eli pari euroa 12 tunnin työvuorosta on maassa todella huippupalkka, naiset tekstiilitehtaissa tienaa korkeintaan puolet siitä. Rautaa poltetaan yötä päivää kymmenissä näköpiirissä olevissa laivanraadoissa. Ei ehkä täysin kannata uskoa, kun kerrotaan perjantaisin olevan rukouspäivä – ja vapaa. Bangladeshin 180 miljoonassa asukkaassa on monta,

jotka mielivät silloinkin saada takansa, etenkin näin hyvin palkatussa työssä.

Laivan elinikä on lyhyt

Valtamerien suolassa laivan keski-ikä on vaivaiset 25–30 vuotta. Purkupäätöksen saaneena se ajetaan aamulla nousuveden aikaan vauhdilla hiekkaiseen rantaan. Ensin se tyhjennetään nesteistä, jotka nekin myydään, ja riisutaan varusteista, sitten alkaa polttoleikki syödä metallia. Valtamerialus lakkaa olemasta 3–4 kuukaudessa. Miehissä liikuteltavan kokoiset osat rajataan rantaan. Paljasjalkaiset nuorukaiset vetävät laskuveden aikaan lihasvoimin joukolla tonnin painoisia vajereita ja kiskovat yksinkertaisella vinssillä veden paljastamia irrotettuja laivan osia. Vain yhdessä kohdin näen kahden kutterin väliin ripustettavan suurimpia kappaleita.

Opas sanoo, ettei joka viikko

kuole ainoakaan, mutta yhdessä kaasutankkerin tusahduksessa voi mennä 15 miestä kerralla. Kahden hengen ryhmämme on oppaan kera työmaalla, jossa jopa alle 10-vuotiaita poikia sanotaan miehiksi. Laillinen alaikäraja on 14 vuotta. Noin sata purkuyritystä käsittävällä beachillä ei pidetä vieraista, mutta vuokrasimme kalastajan veneeseen ja kuljettajineen päästäksemme purrettavien laivojen kupeeseen mereltä päin. Veneen omistaja (kuva) on itse entinen laivanpurkaja.

Chittagongin tatuointi

Kuten Pasi toteaa palstallaan, on oma työturvallisuutemme kehittynyt huimasti neljän vuosikymmenen aikana. Samana aikakautena tällä laivojenpurkurannalla on suorissa työtaturmissa Allah kutsunut luokseen 4000 työläistä, kerrotaan. Todellista lukua tuskin kukaan tietää. Ja mikä se on myrkyjen, asbestin, polttoleikkauksien ja rasituksen aiheuttamat sairaudet mukaan lukien. Ja mikä on loukkaantuneiden, usein invalidisoituneiden määrä. Arpia sanotaan ”Chittagongin tatuoinneiksi”. Vakuutuksia ei tunneta.

Tämä voi tuntua etäiseltä. Mutta meidän talousjärjestelmämme pitää yllä tätä romuteollisuutta. Ylikansalliset öljy-yhtiöt ja laivanvarustajat myyvät km. viidellä milj. USD:lla romuläjensä Bangladeshiin, jossa yrityksen yhden miljoonan voitto kertyy romun myynnistä, kun henkipatto halpatyövoima on sen purkanut. Tätä katsellessa ei voi olla ihmettelemättä, miksi kaiken maailmassa ollessa niin tavattoman globaalia, köyhyyden poisto kuitenkin on kunkin valtion - kunkin yksilön oma asia.

Hannu Lindqvist

Valokuva: Jaana Hyvärinen

Lähes 100 miljoonan dw-tonnin vuotuinen purku vie Chittagongin romutuksen maailman tilastossa kyseenalaiseen johtoon. Valtiona toiseksi suurin on Intia, sitten Kiina. Euroopan tilastoa johtaa Turkki alle kymmenesosalla Chittagongissa puretusta tonnistosta.

Vaienneet merten jätit ovat saapuneet Bengalinlahden rantaan luovuttamaan rautansa uudelleen sulatettavaksi

Chittagongin tien varrella molemmin puolin useita kilometrejä jatkuvissa romuliikkeissä miehet erottelevat metalleita. Tässä lyödään meisselein irti kiinnikkeitä

Neljä poikaa irrottamassa supertankkerin peräsimen kiinnityksiä työkaluinaan yksi rautasaha ja itse kyhätty kelluke

Punkaharjun lomaosake

Ammattiosastomme jäsenille:

Talvikauden hinnat: **190 €** viikko,
80 € viikonloppu tai **30 €** vrk.

Muut järjestäytyneet:

Kulukorvaus lisätään edellä mainittuihin hintoihin;
80 € viikko, **40 €** vkl tai **20 €** vrk.

Toistaiseksi vähintään toinen osake vapaana.

Viikkovuokrauksen vaihtopäivä on perjantai (klo 14). Viikkovuokraukset ovat etusijalla viikonloppu- ja päivävuokrausta. Osaston työssäkäyvät jäsenet ovat etusijaisia ennen eläkkeellä olevia ja muita järjestäytyneitä (lopullinen vahvistus n. 2 vko ennen varausta). Varaaja tulee saamaan tietopaketin/laskun ennen varausaikaa. Avainhuollon hoitaa Matkailukeskus Harjunportti. Nouto/palautus lomakeskuksen vieressä sijaitsevasta huoltoasema/ravintolasta. Siivous kuuluu vuokraajalle (itse tai palvelun osto infosta). Tupakointi on kielletty molempien loma-asuntojen sisätiloissa. Osake 5:een on eläinten vieminen ehdottomasti kielletty.

Tiedustelut ja vuokrausanomukset:

Pasi Mäntysaari, Borealis konttori,
puh. 3048, 050 379 4050

Ajankohtainen lista vapaista viikoista ja muuta tietoa:
H-asema / project / borealis / pekema / loma /
Kuvia ja linkkejä Punkaharjun lähiseutuuihin ja tapahtumiin:

Ammattiosaston kotisivu:

www.pekemantyontekijat.fi / Punkaharju

*Rauhaisaa Joulua ja
Hyvää Uutta Vuotta!*

Virike

